

La lluita nacionalista a les eleccions europees

La competència entre Convergència i Unió i Esquerra Republicana de Catalunya al Principat s'ha estès a tots els Països Catalans a través de les coalicions europees, amb el paradigmàtic cas de les Illes Balears, on la situació és encara més complicada.

La lluita entre partits nacionalistes dels Països Catalans ha completat el seu camp de batalla amb les pròximes eleccions europees. Fins ara la batalla es reduïa a les friccions en cada territori, però a través d'aliances electorals i/o pactes polítics supraautonòmics posteriors s'apaivagava l'enfrontament. Ara ja no. Aquests comicis al Parlament continental han generalitzat, i fet més nítids, els àmbits nacionalistes en confrontació. La batalla entre CiU i ERC al Principat s'ha generalitzat a tots els Països Catalans, amb ramificacions casolanes. A banda de Catalunya Nord (vegeu el quadre adjunt), la lluita al País Valencià repeteix, amb matisos, l'esquema del Principat, mentre que a les Balears la batalla és múltiple i més complicada.

País Valencià. Com estava previst, i com ja avançà aquest setmanari fa unes setmanes, el Bloc Nacionalista del País Valencià es presenta en la coalició Galeusca, formada per CiU-PNB-BNG. El consell polític del partit va aprovar, el passat dissabte dia 24 d'abril, la seva incorporació a l'aliança. Així, Joan Mansanet, el candidat valencià i número 6 en la llista, passa a ser un valor d'intensa projecció política per al futur immediat per al Bloc. Al marge —o enfront—, hi ha la llista d'ERC, que compta amb altres aportacions. En efecte, els republicans han aconseguit sumar dos partits a la coalició: Esquerra Valenciana i Esquerra Verda del País Valencià. La primera, formada per antics membres del Bloc, va fer costat a les eleccions de 2003 a EU, però en aquesta ocasió ha optat pels republicans. La segona, una escissió de Nova Esquerra (l'opció valenciana de la Nueva Izquierda de Cristina Almeida), es presentà el 2003 amb el Bloc, però ara tam-

bé ha decidit sumar-se al projecte d'ERC. Més enllà dels resultats concrets de les llistes en possibles escons al Parlament europeu, Bloc i ERC es juguen al País Valencià el fet de poder demostrar quin és l'equilibri de forces entre ambdós, del qual dependran, en part, les estratègies futures.

Balears. El mateix objectiu, però amb matisos que ho compliquen més, es juguen a les Balears PSM, UM i ERC. D'una banda, el PSM forma part de Galeusca. D'una altra, UM ha hagut d'anar en aliança europea amb Coalició Canària i el Partit Andalusista, després que, per la pressió de CiU a petició del PSM, ha estat exclosa de Galeusca. El tercer en discòrdia és ERC, formació que aporta a la coalició el cap de llista, l'eivissenc Bernat Joan.

Aquest és el panorama, en síntesi, a les Illes. Les complicacions vénen dels hipotètics resultats no sols al conjunt balear, sinó sobretot —factor molt important— a cada illa, a causa de la desigual implantació territorial de cada partit.

En general, les relacions entre les tres forces són entre dolentes i nefastes. El PSM manté una dura pugna amb UM a Mallorca. UM no vol tenir res a veure amb ERC i critica ferotgement el PSM. El PSM té una certa preocupació davant l'hipotètic increment de presència i futurs vots d'ERC, ja que sospita que podria nodrir-se de les seves bases. I ERC aspira a fer-se un forat en la política illenca que hauria de ser, sobretot, a costa del PSM. Són els vectors que conflueixen cap a la disputa directa, amplificada per l'efecte insular.

Cada illa té un panorama polític força diferent al de les altres, és a dir, que els resultats entre els diversos partits nacio-

nalistes s'hauran de llegir no sols en clau balear, sinó sobretot insular. A Menorca la referència és el PSM, únic partit nacionalista amb representació parlamentària. El seu competidor en aquest àmbit, els Independents (aliats d'UM) limita la presència institucional a ajuntaments. ERC, per la seva banda, manté bones relacions amb el PSM i –segons els resultats– podria aspirar a intensificar la seva presència via aquesta col·laboració. A les Pitiüses no existeix UM i la força aliada del PSM, Entesa Nacionalista i Ecologista (ENE), no ha acabat de quallar, mentre que ERC és el partit nacionalista que –dins dels nivells generals molt modestos de vot nacionalista– té més empenta. El cap de llista, Bernat Joan, és eivissenc. Si d'aquest factor més la preponderància del partit a les Pitiüses en resulta un fort increment de vot, el futur nacionalista a les Pitiüses podria passar per ERC i no pels altres partits. Mallorca és on millor es copsarà la força amb què compta cada opció. UM és el partit que més força aconseguí l'any passat, amb un grapat de vots per sobre del PSM. La diferència de tot dos respecte d'ERC és abismal, ja que els republicans

La projecció mediàtica de Josep-Lluís Carod-Rovira atraurà molts votants del País Valencià i les Illes a la candidatura d'ERC (amb el PSM, CHA i Eusko Alkartasuna, entre d'altres).

mai no han passat del testimonialisme. Ara bé, en aquestes eleccions, el fet que hi hagi una llista única per a tots els Països Catalans, encapçalada per un balear, sumat als espectaculars resultats dels republicans en les eleccions del Principat

i a l'impacte mediàtic d'ERC i del seu líder, Josep-Lluís Carod-Rovira, poden obrir un espai propi per als independentistes a les Illes.

Miquel Payeras

Tots els colors del nord

Per unanimitat, l'assemblea dels militants de la federació nord-catalana d'ERC va decidir la setmana passada de no participar en les eleccions europees. "La discussió política era tancada i la qüestió de la representativitat era closa d'entrada", va dir Joan Ridaura en referència a la darrera Trobada de Regions i Pobles Solidaris, el passat 15 d'abril a Tolosa. La coalició RPS, que agrupa diversos partits polítics regionalistes de totes tendències i de tot l'estat francès, ha decidit una vegada més fer aliança amb Els Verds de cara a les europees. ERC volia que el segon lloc de la llista conjunta fos per a RPS i que aquest hipotètic eurodiputat sigui rotatori temporalment entre bascos, occitans i catalans. "Nosaltres consideràvem que la nostra proposta donava credibilitat a l'esperit d'obertura d'Els Verds. A més, tenint en compte les escasses probabilitats que hi ha d'aconseguir un segon eurodiputat en aquesta circumscripció, tampoc no representava pas cap risc." L'aliança que s'ha firmat entre RPS i Els Verds dona el tercer, sisè i novè llocs als regionalistes, concretament, el número 3 als bascos, el sisè als occitans i el darrer als catalans. Davant d'aquest fet irreversible, la secció nord-catalana d'ERC ha decidit no donar suport a la candidatura d'RPS – Els Verds, tot i que farà sentir la seva veu durant la campanya electoral per manifestar-se en contra de l'actual projecte de Constitució europea.

El Bloc Català serà, doncs, l'únic representant catalanista de Regió i Pobles Solidaris, i Vincent Cantí ocuparà la novena posició a la llista. El candidat del Bloc és el president del Groupement de Développement Agricole (GDA) de Banyuls (Rosselló), té 51 anys i va ser conseller municipal a Cotlliure amb etiqueta d'esquerra. El president del Bloc Català critica el mapa electoral francès que divideix l'estat en vuit zones, i que, al seu parer, és responsable del desinterès tan marcat envers les eleccions europees. "El dibuix d'aquesta circumscripció –diu Jordi Vera, secretari general del Bloc– no correspon a res, són divisions totalment arbitràries. La nostra, la del sud-oest, va de Marsella fins a Biarritz. N'hi ha una que va des del Massís Central fins a les portes de París. Suposo que correspon a la idea que es fan els parisencs de la França regional de demà..."

El tercer partit rossellonès, Unitat Catalana, no pot afegir-se a la coalició RPS – Els Verds per raons tècniques. UC ja va sol·licitar l'adhesió a Regions i Pobles Solidaris, però ha d'esperar fins l'estiu per ser-ne membre oficial. UC hauria de participar, malgrat tot, en les eleccions europees, en principi a l'estat espanyol. Els seus membres podrien incorporar-se a la llista de CiU com durant la darrera cita europea.

Sebastià Girard